

Miscellaneous Theological, Penitential, Moral and Didactic Tracts**Miscellanea**

Codicology: Vellum, mm 199 x 133, (7.8 x 5.3 in.), ff. 2 + 96 + 175 + 1, double columns of 34 lines. Cent. **xiii**, in a very neat clear narrow upright hand.

Collation: a2, 1¹²-8¹² | 9¹⁶ 10¹²-14¹² 15¹⁴ (10 canc.) 16¹²-20¹² 21¹⁴ 22¹² 23¹², 1 flyleaf.

Provenance: The book is from Christ Church, Canterbury^[1] and occurs in Eastry's catalogue, no. 1420, *Ancient Libraries*, p. 120^[James 1903]. R. de Weynchepe^[1] became Prior of Dover in **1268**.

Additions: On f. iv a note from Papias^[1] the glossator.

Additions: On f. ~~ii~~v, [12], in a very pretty hand, a list of contents headed: Hic est liber Ricardi de Weynchepe^[1] in quo continentur.

Additions: At top of the first leaf of text is TW in red chalk.

Additions: Parker^[1]'s pagination begins on f. ii which he numbers p. 11. The pagination of the text thus begins with p. 13, but nothing seems to be lost. I use Parker's numbering.

Foliation: ff. a-b + i + pp. (1-10 missing) 11-580 + c-d.

Language: Latin.

Contents:

1.
 - 13-30 **Richard of Thetford^[1], *Ars dilatandi sermones***
Tractatus fratris Ricardi de Thetford^[1] de modo predicandi
 - 13 *Rubric:* Incipit tractatus fratris Ricardi de thetlford (or thedford)^[1] de modo predicandi
 - 13 () *Incipit:* Quoniam emulatores estis spirituum ad edificat(i)onem ecclesie querite ut habundetis
 - 30 () *Explicit* non tamen negamus quin possint singule plage singulis preceptis apparere (!) sed de facili
 - 30 () *Rubric:* Explicit

Another copy in Bodl. 848^[OBL601]. Ascribed by Tanner^[Tanner 1748] to Th. Lemman^[1]. He cites a MS. at Lincoln Cathedral^[LLCH04].
2.
 - 30-33 **Hrabanus Maurus^[1], *De agno paschali***
Rabanus^[1] de agno paschali
 - 30 () *Incipit:* Tollat unusquisque agnum, etc. Quia nullus excipitur qui non debeat mistici pasche
 - 33 () *Explicit* apostolis et ceteris collata est fidelibus
3.
 - 33-35 **Hrabanus Maurus^[1], *De pascha***
Item de pascha
 - 33 () *Incipit:* Preceptum est populo iudaico ut celebrarent pascha xiiii luna
 - 34 () *Explicit* unde illud Caritas operit multitudinem peccatorum
 - 34 *Rubric:* De pascha
 - 34 () *Incipit:* Tempus paschale tempus dicitur regressionis
 - 35 () *Explicit* anagogice non allegorice in predictis S. in pascha et cetera
4.
 - 35-36 ***De proprietatibus festivitatum***
De proprietatibus festivitatum
 - 35 () *Incipit:* Festive dies sunt sollempnes. sollempnis dicitur a solon quod commune
Ends on the chronology of Christ's life
 - 36 () *Explicit* Et ita tricessimo tertio anno secundum quosdam passus est dominus. Secundum alios xxx. iiii^o et hoc uerius ab incarnatione sua
Distich
 - 36 () Infans. post puer. adolescens. post iuuenis. uir
Dicitur inde senex. postea decrepitus
- 5.

37-134

Robert of Flamborough OSA¹, Liber poenitentialis

Liber poenitentialis Mag. R. de Flamesburch¹ Kan. S. Victoris Par. et p.¹ [penitentiarii]

- 37 () *Rubric:* Incipit prologus in librum poenitentialem M. R.¹, etc.
37 () *Incipit:* Res grandis immo permaxima cuilibet nedum meis impar uiribus
38 () *Explicit*um introducatur respondens
38 () Capitula
Text
38 *Incipit:* Penitens. Suscipe me domine miserum peccatorem
41 Liber II
56 Liber III
85 Liber IV
No other beginnings of books are marked
Ends
134 *Explicit*et sic ut puto securus eris

6.

134-147

Treatise on Confession

Compilatio brevis qualiter confessio saltem semel in anno sit facienda: si quid inveneris de infra notatis in quibus te credas deliquisse illa confitearis, alia sub dissimulatione pertranseas

- 134 () *Incipit:* Confiteor deo et beate marie, etc.
Arranged under the heads of the seven sins
147 () *Explicit*in remissionem omnium peccatorum

7.

148-148

De quatuor elementis

De quatuor elementis, quatuor anni partibus, et quatuor humoribus

Note of the four elements, seasons, humours and complexions

8.

149-187

Tract on Vices and Virtues (extracts from Gregory the Great¹ and Augustine¹)

Tractatus de vitiis et virtutibus ex Gregorio¹ et Augustino¹

- 149 *Rubric:* De vitiis et uirtutibus
149 () *Incipit:* Gregorius¹ in moralibus. Radix cuncti mali superbia est
187 () *Explicit*regia potestate contra omnes incursus constantes
187 () *Rubric:* Explicit tractatus de vitiis et uirtutibus

9.

187-200

Tractatus de corpore Domini

Tractatus de corpore Domini ex diversis autoribus

- 187 *Rubric:* De corpore domini
187 () *Incipit:* Dominus in euangelio. Caro ait mea uere est cibus
Yvo¹, Pascasius¹, Lanfranc¹, etc. quoted
200 () *Explicit*an per os emittatur infra
200 () *Rubric:* Explicit

10.

200-204

Tract on the Seven Sacraments

Tractatus de septem sacramentis et eorum effectibus

- 200 *Rubric:* De septem sacramentis et eorum effectibus
200 () *Incipit:* Primo queritur de hoc nomine eukaristia unde dicatur. Respond. ab eu quod est bonum et cares quod est gracia
203 () *Explicit*unde dd. Data est mihi omnis potestas
204 blank

11.

205-253

Robert Grosseteste¹, Testamenta XII patriarcharum

Testamentum patriarcharum secundum Mag. Robertum Grosseteste¹ episc. Lincoln. de Graeco in Latinum translatum

- 205 *Rubric:* Testamentum patriarcharum

- 205 () *Incipit*: Transcriptum testamenti ruben
 253 () *Explicit*usque ad diem exitus eorum ex terra egypti
 253 () *Rubric*: Explicit
 Most of a column blank

12.

253-310 **Nigel Witeker OSB^l, *Contra curiales et officiales clericos siue De eruditione praelatorum***

Epistola Nigelli [Wireker]^l monachi ecclesiae Christi Cantuar. ad Willelmum [de Longo-campo]^l Elyens. episcopum de eruditione praelatorum

- 253 *Rubric*: Epistole nigelli^l monachi, etc.
 254 () *Incipit*: Reuerendo patri et domino Willelmo^l dei gratia elyensi episcopo ... fr. nigellus^l ueste monachus
 310 () *Explicit*fiunt post flagella ex negligentia securi
 Wright, *Satirical Poets of the xiith cent.* I 153^[Wright 1872a]

13.

310-315 **pseudo-Seneca^l, *De morum institutione***

Libellus Senecae^l de institutione morum

- 310 *Rubric*: Incipit libellus senecae^l de institutione morum
 (Hase III 462^[Hase ???])
 311 () *Incipit*: Omne peccatum actio est
 315 () *Explicit*nunc ingemiscit socios tue beatitudinis

14.

315-352

pseudo-Bernard of Clairvaux OCist^l, *Meditationes piissimae de cognitione humanae conditionis*

Tractatus beati Bernardi abbatis Claraeuellensis^l de interiori homine quomodo inueniat deum

- 315 () *Incipit*: Multi multa sciunt
 (P. L. CLXXXIV 485^[Migne 184])
 352 () *Explicit*misericors deus miserere miseri huius

15.

352-359 **Martin of Braga^l, *Formula uitae honestae***

Libellus Martini episcopi [Bracarenensis]^l ad Mironem regem [Sueuorum]^l de quatuor uirtutibus principalibus

- 352 *Rubric*: Incipit prologus Martini episcopi^l in libellum de quatuor uirtutibus ad mirone(m) regem
 (P. L. LXXII 22^[Migne 072])
 352 () *Incipit*: Gloriosissimo ac tranquillissimo et insigni chatholice fidei
 352 () *Explicit*ualeant adimpleri
 352 () *Rubric*: Incipit liber de iiii^{or} principalibus uirtutibus
 352 () *Incipit*: Quatuor uirtutum species
 359 () *Explicit*decus religionis defensio crimi

16.

359-391 ***Instructio nouiciorum secundum ecclesiae Cantuariensis***

Instructio novitiorum juxta consuetudinem ecclesiae Cantuariensis

- 359 *Rubric*: Instructio nouitiorum secundum consuetudinem ecclesie Cantuariensis
 360 () *Incipit*: Cum longeuus usus et antique consuetudinis non uilis sit autoritas illis sine nature offensa derogare facile posse non uidetur
 391 () *Explicit*et sic desinit esse nouitius et est monachus

17.

392-392 **Gregory of Tours^l, *De passione et resurrectione Domini***

De passione et resurrectione Domini ex Gregorio Tyronensi^l de gestibus Francorum

- 392 *Rubric*: Gregorius turonensis^l in gestis francorum de passione et resurrectione domini refert hec
 392 () *Incipit*: Apprehensus autem et ioseph^l
 392 () *Explicit*quod non ad eum primitus aduenisset
 For 17-19 cf. MS 288^[CCC288] (also a Christ Church^l book)

18.

392-393 **pseudo-Augustine[¶], *Sermo de sabbato pasche***

De resurrectione ex sermonibus Augustini[¶] de sabbato paschae

- 392 *Rubric:* Augustinus[¶], etc.
392 () *Incipit:* Attonite mentes obstupuere tortorum
393 () *Explicit* per lignum euertimus
For 17-19 cf. MS 288^[CCC288] (also a Christ Church[¶] book)

19.

393-415 ***Euangelium Nicodemi***

Gesta Salvatoris, Domini nostri Iesu Christi, quae invenit Theodosius magnus[¶] imperator in Ierusalem[¶] in pretorio Pontii Pilati[¶] in codicibus publicis

- 393 () *Rubric:* In nomine sancte trinitatis incipiunt gesta saluatoris, etc.
393 () *Incipit:* Factum est in anno uicesimo tercio imperii tyberii Cesaris[¶] publici imperatoris romanorum et herodis[¶] regis galilee
415 () *Explicit* omnia que gesta sunt de ihesu in pretorium meum (Letter of Pilate[¶] to Tiberius[¶])
For 17-19 cf. MS 288^[CCC288] (also a Christ Church[¶] book)

20.

415-439 **pseudo-Jerome[¶], *De ortu beatæ Mariae et infantia saluatoris***

Libellus de infantia Salvatoris

[Nasmith:] In hoc opere continentur epistolae suppositivae Chromatii[¶] et Eliodori[¶] ad Hieronimum[¶] de nativitate virginis et infantia Salvatoris et responsum Hieronimi[¶]

- 415 *Rubric:* Libellus de infantia saluatoris domini Ihesu (Tischendorf, *Ev. Apocr.* 51^[Tischendorf 1853])
a.
415 () *Incipit:* Ex ioachim[¶] cleopha[¶] saloma iii^{es}[¶] anna[¶] marias[¶], etc.
b.
416 *Incipit:* Anna[¶] et emeria[¶] sorores fuerunt
416 () *Explicit* ex hac nati sunt iacobus maior[¶] et iohannes euangelista[¶]
c.
416 () *Incipit:* Anna[¶] tribus ioachim[¶] cleophe[¶] salomeque[¶] marias[¶]
416 () *Rubric:* Incipit capitulum cromatii[¶] et eliodori[¶] episcoporum Ieronimo presbitero[¶]
416 () *Incipit:* Dilecto presbitero
416 () *Rubric:* Capitulum Ieronimi[¶] cromatio[¶] et eliodoro[¶]
416 () *Incipit:* Dominis sanctis
417 () *Explicit* obedientiam peruenire
417 *Rubric:* Qualiter Ioachim[¶] et anna[¶] eiecti sunt de templo
417 () *Incipit:* In diebus illis erat uir in israel
439 () *Explicit* claritas dei resplendebat super eum in secula seculorum. Amen
Cf. MS 288^[CCC288]

21.

439-442 ***Miracle of the Virgin Mary (Historia sancte Marie de Sardenay)***

Historia sanctae Mariae de Sardanay[¶]

- 439 *Rubric:* Incipit historia sancte marie de sardanay[¶]
439 () *Incipit:* Tempore quo greci terram inhabitabant fuit apud damascum
442 () *Explicit* cotidie operatur omnipotens deus cui honor et gloria et potestas et imperium per infinita secula. Amen
BHL, 5409^[Bollandists 1900-1]. Often printed, e.g. Molinier and Kohler, *Itin. Hieros.* II I, 260^[Molinier and Kohler 1885]

22.

442-455 **Richard the Premonstratensian[¶], *De canone missae***

Tractatus a Ricardo Premonstrensi[¶] editus de canone missae et de differentiis in crucibus faciendis et pluribus aliis faciendis necessariis, quae sit causa missae, quae differentia, quae virtus, quis finis, quae ratio, quae utilitas

- 442 () *Incipit:* In uirtute sancte crucis et sacramento altaris magna est conuenientia (P. L. CLXXVII 455^[Migne 177])
455 () *Explicit* in tercio uero differentia
455 () *Rubric:* Explicit tractatus de canone misse de differentiis in crucibus faciendis

23.

455-460 *Questiones de sacramento altaris*

Item questiones de sacramento altaris scilicet de corpore Christi

455 *Rubric:* Questio de sacramento altaris scilicet de corpore Christi

455 () *Incipit:* Notandum quod quedam sacramenta noui testamenti instituta sunt ab ecclesia

460 () *Explicit:* dignior est corpore ipsius

24.

460-462 *De dominica oratione*

Dominica oratio glossata

460 *Rubric:* De dominica oratione

460 () *Incipit:* Pater noster. Septem suut petitiones que in dominica oratione ponuntur

462 () *Explicit:* iuxta illud Beati pacifici q. f. d. uoc.

25.

462-468 *Tract on the Apostles' Creed*

Symbolum apostolorum glossatum

462 *Rubric:* Simbolum apostolorum glosatum

462 () *Incipit:* Apostoli accepto spiritu sancto profecturi in orbem terrarum teste Augustino¹

468 () *Explicit:* Amen in fine positum significat indubitabile et uerum quod predictum est

26.

468-472 *Thomas of Chobham¹, Summa confessorum (extract)*

De decalogo et decem ejus preceptis

[Nasmith:] Praecepta hic recitantur more Romano, secundo priori adjuncto et decimo in duo
diviso: glossa uero in primum praeceptum ita se habet, “Similitudinem notavit Moyses¹ ydola
quae habebant aliquam similitudinem cum rebus naturalibus uel ymaginem solis uel lunae
uel aequoris uel Jouis; sculptile uocavit illud quod uoluerunt ydololatrae assimilare uero Deo
et simplici et conformare, et talis confectio nichil erat in mundo quia nulla conformatio
diuinitatis potest esse creaturae ad creatorem.”

468 *Rubric:* Quid sit decalogus et eius precepta

468 () *Incipit:* Dicitur autem decalogus a decem et logos quod est sermo

472 () *Explicit:* non concupisces rem proximi tui

27.

473-477 *Tract on Antichrist*

De Anti-christo secundum antiquos

473 *Rubric:* De antichristo secundum antiquos

(P. L. XL 113^[Migne 040])

473 () *Incipit:* De antichristo scire uolentes primo noscant quare sic uocatus sit

477 () *Explicit:* ante secula iudicandum prefixit

477 () *Rubric:* Explicit

28.

477-477

De penis inferni

477 *Rubric:* De penis inferni

477 () *Incipit:* Prima pena inferni ignis inextinguibilis

477 () *Explicit:* Nona amissio et desperatio regni celestis

477 () *Rubric:* Explicit

29.

477-478 *Quindecim signa iudicii*

Quindecim signa [ultimi iudicii]

477 *Rubric:* Incipiunt quindecim signa

(P. L. XCIV 555^[Migne 094])

477 () *Incipit:* Beatus Ieronimus¹ inuenit xv signa in annalibus hebreorum futura

- 477 () *Explicit* post hec erit iudicium
 477 () *Rubric*: Explicit
 478 blank

30.

479-520 *Odo of Cheriton OCist^l, Parabolae*

Parabolae Mag. Odonis [de Ceritona]^l in laudem ipsius qui est A et Ω

- 479 (478) *Rubric*: Incipit prologus in parabolis magistri O.^l ad laudem ipsius qui est alpha et ω
 479 () *Incipit*: Aperiam in parabolis os meum
 Hervieux, *Fabulistes Latins* IV 173^[Hervieux 1896], prints the text of this MS.
 479 () *Explicit* in cibariis delicatis glorientur
 479 () *Incipit*: Ruth interpretatur deficiens
 480 () *Incipit*: Iuerunt ligna ut ungerent super se regem
 520 () *Explicit* indeficientem refectonem inueniamus prestante domino nostro Ihesu Cristo
 520 () *Rubric*: Expliciunt parabole magistri O.^l ad laudem ipsius qui est alpha et ω

31.

520-528 *Exempla miscellany*

Parabolae sancti Bernardi^l

Thirty-four miscellaneous stories: the first is

- 520 () *Rubric*: De sancto Bernardo^l
 521 (520) *Incipit*: Sanctus Bernardus^l omnes fratres suos quos plures habuit monachos fecit preter minorem
 The next are
 521 () *Rubric*: de casio
 521 () *Rubric*: de simea
 521 () *Rubric*: de milite et de equo
 521 () *Rubric*: de quodam homine transeunte per cymiterium
 522 () *Rubric*: de ba(l)dewino archiepiscopo^l
 523 () *Rubric*: De rege regnante per unum annum
 524 () *Rubric*: de magistro Roberto (de Chartres)^l
 524 () *Rubric*: de quodam Robineto^l
 526 () *Rubric*: de Gillebochat^l
 The last
 527 () *Rubric*: de quodam rustico et philomena ends
 528 () *Explicit* et adorant que fecerunt digiti eorum dicentes. Isti sunt qui plasmauerunt nos
 See MS 288. 7^[CC288]. Compare *Brit. Mus. Cat. of Romances III*^[Herbert 1910]. Most of the stories are to be found among the Exempla of Jacques de Vitry^l

32.

529-530 *Verses on seasons, temperament, bloodletting, mortal sins*

Quaedam de tempestatibus et humoribus

pp. 529, 530 in a different hand

- 529 Verses on seasons, temperaments, etc.
 529 () *Incipit*: Ver estas dextras auctumpnus hyemsque sinistras
 Notes on bleeding
 529 () *Rubric*: De mortuis
 529 () His signis moriens certis dinoscitur horis
 Fronte rubet, etc.
 529 () Corpus hominis ex quatuor constat humoribus
 Charm
 530 *Incipit*: Coniuro te ordeum per patrem, etc.
 Verses
 530 () A nona noctis donec sit tertia lucis
 Est dominans sanguis, etc.
 Gaudet epar spodio, etc.
 530 () Hoc est documentum magistri Ric. de Wiȝ (Wyche)^l bone memorie Cicestr. ep. Benedictio segetis ad dandum porcis infirmis. In primis legatur totum officium natalis domini, etc.
 530 () Verses
 de conceptu humano (4)
 530 () de vii^{tem} mortalibus peccatis (2)

33.

531-578 *Conflictus inter duces et philosophum de natura hominis humana*

Conflictus inter ducem et philosophum de natura hominis humana et proprietatibus ejus

The former hand

- 531 *Rubric:* Hic incipit conflictus, etc.
- 531 () *Incipit:* Cum gramatica tres gradus comparationis nouit unde phisica quartum accepit.
Philosophus
Last section (beatitudines animarum) ends p. 578
- 578 () *Explicit*Absque dolore quies et sine nocte dies
? Will. de Conches¹

34.

578-578 *Miraculous remedy for wounds (Tres boni fratres)*

Fabulosa historia de tribus fratribus

In the hand of p. 529

Charm

- 578 () *Incipit:* In nomine patri, etc. Tres boni fratres unam viam ambulauerunt
Verses
- 578 () *Rubric:* Non excommunicentur a canone

CCC: space available for notes on the current status of the encoding

- text: copied from James.txt BA
- markup: BA
- markupCheck: checked by BA, CF
- msCheck: NJM 9.1.2009
- remarks: